

ד ח ו ן

7 במרץ 2013

לכבוד
עו"ד מיכאל פרנקנבורג
היועץ המשפטי
משטרת מחוז ירושלים
בפקס: 02-5391176

שלום רב,

הנדון: הערמת קשיים בפני קיום הפגנה בכיכר ספרא

אנו פונים אליך בדרישה דחופה להנחות את גורמי המשטרה הרלוונטיים להימנע מלפגוע בחופש המחאה באמצעות הצבת דרישה לקבלת אישור מראש מן העירייה לעריכת הפגנה, והכל כפי שמפורט להלן:

1. בחודשים האחרונים מנהלים תושבי בית צפאפא מאבק נגד העברת כביש 4 דרך שכונתם. בחודש ינואר האחרון ביקשו התושבים להפגין נגד סלילת הכביש בכיכר ספרא הנמצאת בסמוך לבניין העירייה. מארגני ההפגנה פנו לתחנת המשטרה לב הבירה על מנת להוציא רישיון להפגנה. בתחנה פגשו את רס"ם יואל גולברי מאגף מבצעים אשר בישר להם כי כיכר ספרא נמצאת בבעלות פרטית של עיריית ירושלים, וכי לצורך עריכת הפגנות בכיכר ספרא, אין די ברישיון המשטרה, אלא יש לקבל רישיון להפגנה אף מעיריית ירושלים. המארגנים פעלו על פי הוראת הקצין ופנו אל העירייה להוציא רישיון להפגנה. עד לאחרונה אישרה העירייה את קיומן של מספר הפגנות של תושבי בית צפאפא בכיכר ספרא במתכונת זו.

2. דרישת המשטרה מהמארגנים לפנות ולבקש את אישור העירייה לעריכת הפגנות בכיכר ספרא, כמו גם בכל מקום אחר בעיר, היא דרישה בלתי חוקית שמכבידה על מארגני ההפגנה. אין בסמכות הרשות המקומית לאשר, לסרב או להתנות תנאים לקיום הפגנות במרחב הציבורי. המשטרה היא הגוף השלטוני היחיד לו ניתנו על ידי המחוקק סמכויות רישוי הפגנות (ראה סעיפים 84-85 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשלי"א-1971; כן ראה סעיף 6.ג(7)(ב) לפקודת המטה הארצי של משטרת ישראל בדבר רישוי אסיפות ותהלוכות, הקובע כי "אין צורך בהסכמת הרשות הציבורית לקיום הפגנה שנועדה להתקיים במקרקעין הפתוחים לציבור הרחב ושהכניסה אליהם חופשית ואינה מוגבלת בתנאים" (פקודה מספר 12.01.06 מיום 30.12.94)). מכתבו של יועמ"ש המשטרה אלינו בעניין זה מיום 2.9.12 מצ"ב ומסומן נספח א.

3. גם בפסיקה נקבע כי הסמכות לאשר או לשלול הפגנות נתונה בידי המשטרה בלבד [בג"ץ 5277/07 ברנך מרזל נ' מפקד מחוז ירושלים (פורסם בנבו, 20.6.07) פסקה 8 לפסק הדין של הנשיאה בניש]. בדומה קובעת הנחיית היועץ המשפטי לממשלה, כי מקרקעין פתוחים לציבור נועדו גם לעריכת הפגנות, ואין להתנות רישיון להפגנה בקבלת הסכמה מאת הרשות המקומית (סעיף 15ב להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 3.1200 בדבר חירות ההפגנה).

4. בשל כל אלה, הבהירה האגודה לזכויות האזרח לפונים אליה כי אין צורך להגיש לעירייה בקשה לקיים את ההפגנה והעירייה איננה מוסמכת להתנות את קיומה באישורה מראש ובתנאים נוספים, כגון אלה שהופיעו בטופס הבקשה לקיום ההפגנה.
5. למעלה מן הדרוש נציין, כי ההפגנה המתוכננת, כפי שתוארה בסעיף 2 לעיל, הינה משמרת מחאה אשר על פי החוק אינה דורשת כלל את רישיון המשטרה, שכן איננה אסיפה הכוללת השמעת נאומים או תהלוכה.
6. למותר לציין כי הערמת קשיים לקיום ההפגנה בכיכר ספרא מצד העירייה הינה פועל יוצא של הצבת התנאי למתן הרישיון על ידי המשטרה בקבלת אישור הרשות המקומית, פעם אחר פעם.
7. ככל הידוע לנו, בכוונתם של תושבי בית צפאפא לקיים הפגנות נוספות בכיכר ספרא בעתיד הקרוב. לפיכך, אנו פונים אליך בבקשה:
- א. להורות לגורמי המשטרה השונים בתחנת לב הבירה להימנע מהערמת קשיים נוספים בפני תושבי בית צפאפא המבקשים לקיים הפגנות בעתיד, בכיכר ספרא או בכל מקום אחר ברחבי העיר, ובכלל זה להתנות מתן רישיון להפגנות באישור עיריית ירושלים.
- ב. לפעול להטמעת הוראות החוק הקיים בנושא רישוי הפגנות בקרב מפקדי תחנות המשטרה שבמחוז ופקודיהם לשם מניעת הישנותם של מקרים דומים בעתיד.

בכבוד רב,

שרונה אליהו-חי, עו"ד

נסרין עליאן, עו"ד

העתקים:

- ניצב יוסי פריינטי, מפקד משטרת מחוז ירושלים, בפקס: 02-5898988
- תת ניצב שאול גורדון, היועץ המשפטי, משטרת ישראל - המטה הארצי, בפקס: 02-5898762
- סני"צ רונן אבניאלי, מפקד תחנת לב הבירה, ירושלים, בפקס: 02-5898919
- נצי"מ חיים בלומנפלד, מפקד תחנת מוריה, ירושלים, בפקס: 02-5683288